

Rozštěpení (Spaltung) a celek

Mám dojem, že Jaspers mluví o „objímajícím“ (určitého typu) všude tam, kde bych já mluvil o „pravém jsoucnu“, nejen tedy tam, kde jde o překročení (transcendenci) nějakého (nebo každého) horizontu. To však znamená, že v jistém smyslu „to objímající“ konkrétního (konkrescentního) „jsouca“ je aktivně účastno na onom druhém „rozštěpení“, totiž rozštěpení (či odštěpení) každého jednotlivého (pravého) jsouca od jiných takových jsoucen. (Ovšem já už to myslím nikoli jenom jako záležitost pouhého myšlení, to je ten rozdíl.) Jde o to, že každé pravé jsoucno je také celkem, a že tedy musí tuto svou celkovost mít na něčem založenu, možná přesněji: mít ji něčím založenu (a nadále garantovánu). O „rozštěpení“ (nebo „odštěpení“) můžeme ovšem mluvit jen tam, kde můžeme právem předpokládat nějakou celistvost, nějakou sjednocenost; ale naopak o sjednocování, integrování můžeme zase právem mluvit (a uvažovat) jen tam, kde je co sjednocovat – a toto sjednocované samo musí mít nějakou svou integritu, svou původnější jednotu. A v tom nám myšlenka „objímajícího“ asi moc nepomůže; objímat může jen něco, co má svou jednotu v sobě (a ovšem nemusí to být nutně jednota „původní“, ale třeba ano).

(Písek, 140525-3.)